

12. LAEVAPUU OTSIMINE.

Harju-Jaani.

1. Sõit - sin tee - da ti - pu - lis - ta.
= 2, 5.

3. Kүү - nar kul - las - ta mä - ge - da.

Viisi nimetas laulja õhtuseks tooniks, tee peal laulda. (Selgesti märgatav on siin kiigeviisi rütm.)

*

Läksin metsa luusimaie,
luusimaie, hulkumaie,
laevapuida otsimaie.

Hakkasin aru pidama,
5 kase käesta küsima:
«Tere, kaski, uhke meesi!
Kas sinust saab laeva laudu,
laeva laudu, purje puida,
ankurille aluspakku?»

10 Kaski mõistis, vasta kostis,
targast minule kõneles:
«Ei minust saa laeva laudu,
laeva laudu, purje puida,
ankurille aluspakku —
15 mind on loodud ratasteksa,
ratasteksa, regedeksa,
viinavaami veeretajaks,
killavoori kiigutajaks.»
Läksin metsa luusimaie,
20 luusimaie, hulkumaie,
laevapuida otsimaie.
Hakkasin aru pidama,
kuuse käesta küsima:
«Tere, kuuski, kõrge meesi!
25 Kas sinust saab laeva laudu,
laeva laudu, purje puida,
ankurille aluspakku?»
Kuuski mõistis, vasta kostis,
targast minule kõneles:
30 «Ei minust ei saa laeva laudu,
laeva laudu, purje puida,
ankurille aluspakku —
mind on loodud roikaaksi,
roikaaksi, teibaaksi,
35 orasvälja hoidijaksi,
viljavälja vahtijaksi,
kaeravälja kaitsijaksi.»
Läksin metsa luusimaie,
luusimaie, hulkumaie,
40 laevapuida otsimaie.
Hakkasin aru pidama,
tamme käesta küsima:
«Tere, tammi, madal meesi!
Kas sinust saab laeva laudu,
45 laeva laudu, purje puida,
ankurille aluspakku?»
Tamme mõistis, vasta kostis,
targast minule kõneles:
«Jaa minust saab laeva laudu,
50 laeva laudu, purje puida,
ankurille aluspakku,
mereseljal sõitijaida,
kesked merda keerdejaida,
ligi linna laskejaida,
55 kalli kauba kandejaida.»

Laulnud Kai Puks, 58 a. vana, Harju-Jaani kihelkonnas, Anija vallas, Pirga külas 1913. a. Viisi kirja pannud K. Viljak (EUS X 1843 (36) ja 1831). Sõnad üles kirjutanud H. Rebane Jakob Sestohvilt Kuusalu kihelkonnas, Koitjärve vallas enne 1890. a. (H II 15, 145/8 (20)).

Eesti mees ja tema sugu

V Mr 1

Ees - ti mees ja te - ma su - gu neist ei pee - tud en - ne lu - gu

ko - ti rii - ded, vii - sud jal - gas, kõi - kist muu - dest rah - va st väl - jas

V Mr 2

Ees - ti mees ja te - ma su - gu neist ei pee - tud kus - kil lu - gu

Ees - ti mees ja te - ma su - gu neist ei pee - ta kus - kil lu - gu

Haa 1

Va - na aeg - ne mõi - sa her - ra rii - sus rah - vast tu - hat võr - ra

e - nam kui nüüd mei - e a - jal kus on ra - hu mõ - nel ma - jal

Haa 2

Ees - ti mees ja te - ma su - gu neist ei pee - ta kus - kil lu - gu

ko - ti rii - dest, vii - sud ja - las, kõi - gist muu - dest rah - vast a - lam

PJg 1

Ees - ti mees ja te - ma su - gu neist ei pee - ta kus - kil lu - gu

va - na suit - su ta - re sees e - las keh - valt ees - ti mees

Hls 3

Two staves of musical notation in 2/4 time. The first staff contains a melody of eighth and quarter notes. The second staff contains a bass line with similar rhythmic patterns.

Krk 1

Two staves of musical notation in 4/4 time. The first staff contains a melody of quarter notes. The second staff contains a bass line with quarter notes.

Ote 1

Two staves of musical notation in 6/8 time. The first staff contains a melody with eighth and quarter notes. The second staff contains a bass line with eighth and quarter notes.

Ees - ti mees ja te - ma su - gu neist ei pee - ta kus - kil lu - gu
ko - ti rii - den, vii - sud ja - lan, kõi - gist mui - dest rah - vast a - lam

Võn 2

Two staves of musical notation in 2/4 time. The first staff contains a melody of quarter notes. The second staff contains a bass line with quarter notes.

Tu - hat ten - no mei - e keis - ril kes on ar - mu näit - nud vae - sil
Tu - hat ten - no mei - e keis - ril kes on ar - mu näit - nud vae - sil

San 4

One staff of musical notation in common time (C). The melody consists of quarter notes.

Ees - ti mees ja te - ma su - gu neist ei pee - ta kus - kil lu - gu

San 5

Two staves of musical notation in common time (C). The first staff contains a melody of quarter notes. The second staff contains a bass line with quarter notes.

Ees - ti mees ja te - ma su - gu neist ei pee - ta kus - kil lu - gu
ko - ti rõi - vad, vii - sud ja - las, kõi - gist teis - test rah - vast a - lam

send Ote 7:

Eesti mees ja tema sugu
neist ei peeta koskil lugu,
elas mustan suitsutaren,
puudus õnn ja paljun muren, – (*puudusen* on analüüsitud
koti rõivast viisud jalan *puudus õnn*)
mundrist kõigest rahvast alam. – (segane väljend)

5. Laulutsükli "Eesti mehe kaebus" suulised t

Nurm ja mõts on härra oma,
see man orja omma nema.
Maade Issand elab mõisan
ma teen tööd, et higi haiseb.
Vaat kus saisva siidilipud,
kallerii peal kulla nupud.
Et nad suures austuses,
vaeste vastu armastuses,
taadre arvu suures teivas,
maad ja metsa mõisan teeva.
Enne olime me orjad
ärrad oliva meil kurjad,
es malt naksma prasma, vandma,
pääle see veel selgä anma.
Mõisa kubijad ja kiltred,
aedame'ed ja pulgajunkrud
olid kõik need augutajad,
laisast kelmist teotajad.
Ale küll – kõik õpetajad
olid meie augutajad,
et me oma patu pärast
ei saa lahti mõisa kärast.
Ritteriga nema sööva,
ühen lauan kohvi joova.
See on kõik me vaev ja igi,
keegi ei lase ligi.
Kes on pühast kirjast leidnud,
et apostel rikkust nõudnud?
Virumaa pool tõusis kära,
et kes võtab Vene usku,
sellel kroonu maad siis annab
mõisa orjust ära keelab.
Mõisahirm ja kepi valu
ajab vene preestri manu.
Oh suur Jumal, sa võid teha,
sa võid lukke mulla põrmu.

Pühajärves tõusis sõda,
oma silmad nägid seda.
Sääli oli mehi mitmest mõisast,
Tartu ja ka Võru kreisist.
Läbi lipu aeti neid.
Soldatid olid pikad kimbud,
igäüks sai viissada.
Seal siis mehi palju peksti,
emanahka maha kisti.

Oh suur Jumal, sa võid teha,
sa võid lukke mulla põrmu.

Kui ma ükskord ära suren,
igaveste auda lähen –
väike aude, kus mul on minna,
teise sõbra kanva sinna –
tuleva nee auakaevja,
pil'vad välja luud ja kondid.

Oh suur jumal sa võid teha,
sa võid lukke mulla põrmu.

Nagu näha, on laul tunduvalt lühenenud,